

Examen AA

Financial Accounting 2 / EV2

DATUM: 9 januari 2018
TIJD: 13.30 – 15.30 uur

Belangrijke informatie:

- Dit examen bestaat uit 3 opgaven van 6 pagina's inclusief voorblad. Controleer of dit examen compleet is!
- Lees de vragen eerst rustig door voordat u antwoord geeft.
- Schrijf duidelijk en gebruik een zwart- of blauwschrijvende pen! Geef duidelijk aan welk antwoord bij welke vraag hoort.
- Vermeld uw naam op het uitwerkingenpapier en nummer de pagina's.
- Motiveer steeds uw antwoord. Aan onvoldoende gemotiveerde antwoorden worden geen punten toegekend. Let op: Motiveer uw antwoord en vermeld het betreffende artikel en lid.
- Bent u klaar met uw examen, lever uw examen inclusief uw uitwerkingen- en kladpapier volledig in.
- Geef niet meer antwoorden dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld drie redenen worden gevraagd en u geeft er meer dan drie, dan worden alleen de eerste drie gegeven antwoorden beoordeeld.

Hulpmiddelen:

- Toegestane hulpmiddelen:
 - Handboek Jaarrekening/Externe Verslaggeving 2017 of 2016
 - Rekenmachine (niet grafisch)

Veel succes toegewenst!

Adviestijd opgave 1:	35 minuten; 30 punten
Adviestijd opgave 2:	45 minuten; 39 punten
Adviestijd opgave 3:	40 minuten; 31 punten

Opgave 1 (30 punten)

Aan de jaarrekening 2016 van Triangel BV zijn onderstaande onderdelen ontleend (bedragen x € 1.000):

Balans (na verwerking voorstel winstverdeling)

	31-12-16	31-12-15		31-12-16	31-12-15
Vaste activa			Eigen vermogen		
Grond	200	150	Aandelenkapitaal	1.300	1.200
Gebouwen	890	750	Agio	150	100
Machines	810	1.200	Winstreserve	540	385
Inventaris	105	140			
			Voorzieningen		
Vlottende activa			Voorziening garantieclaims	55	80
Voorraad handels- goederen	775	350			
Handelsdebiteuren	275	75	Langlopende schulden		
Liquide middelen	90	25	Leningen	590	450
			Kortlopende schulden		
			Handelscrediteuren	45	115
			Te betalen Vpb	185	215
			Te betalen dividend	280	145
	3.145	2.690		3.145	2.690

Winst- en verliesrekening over 2016

Netto-omzet		6.900
Inkoopwaarde omzet		4.680
Brutowinst		<u>2.220</u>
Lonen en salarissen	620	
Sociale lasten	120	
Afschrijving gebouwen	60	
Afschrijving machines	295	
Afschrijving inventaris	35	
Dotatie voorziening garantieclaims	20	
Overige bedrijfskosten	<u>380</u>	
		<u>1.530</u>
Bedrijfsresultaat		690
Rentelasten		<u>40</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting		650
Belastinglast		<u>235</u>
Resultaat na belasting		<u><u>415</u></u>

Toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening

- In 2016 is een gebouw met ondergrond gekocht.
- In verband met de financiering van de aankoop van het gebouw in 2016 is een langlopende lening van € 180.000 afgesloten.

- In 2016 is een machine verkocht voor € 95.000. Dit bedrag is contant ontvangen. De boekwinst ad € 15.000 is in mindering gebracht op de post Afschrijving machines.
- In 2016 zijn aandelen met een nominale waarde van € 100.000 uitgegeven voor een bedrag van € 150.000.
- In 2016 heeft een afnemer van Triangel een garantieclaim ingediend. In hetzelfde jaar heeft de vennootschap deze claim gehonoreerd en aan de afnemer een bedrag van € 45.000 in contanten uitbetaald.
- In- en verkopen van goederen vinden steeds plaats op rekening.
- De directie stelt voor om de winst over 2016 als volgt te verdelen: € 260.000 uit te keren als dividend en € 155.000 toe te voegen aan de winstreserve.

Vraag 1 (2 punten)

Noem twee functies van het kasstroomoverzicht.

Vraag 2 (20 punten)

Stel voor Triangel het kasstroomoverzicht over 2016 op volgens de **indirecte** methode. Bij de opstelling moeten drie categorieën kasstromen worden onderscheiden.

Veronderstel dat op de balans per 31 december 2015 en 2016 onder de Kortlopende schulden een betaalrekening bij de bank zou zijn opgenomen waarop Triangel eind 2015 en 2016 voor verschillende bedragen 'rood' staat.

Vraag 3 (8 punten)

Beredeneer aan de hand van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving en IFRS of deze situatie invloed zou hebben op het kasstroomoverzicht 2016. Er wordt geen berekening gevraagd.

Opgave 2 (39 punten)

Bij het verwerven van een deelneming is er vaak sprake van het betalen van (acquisitie)goodwill.

Volgens BW2 Titel 9 moet de betaalde goodwill in de balans worden geactiveerd en op stelselmatige wijze worden afgeschreven op basis van de economische levensduur.

Vraag 4 (6 punten)

Noem drie factoren waarvan deze economische levensduur afhankelijk is.

Vraag 5 (3 punten)

Wanneer is bij de verwerving van een deelneming sprake van negatieve goodwill?

Vraag 6 (3 punten)

Wanneer is bij de verwerving van een deelneming sprake van een 'lucky buy'?

Streefkerk Handelmaatschappij BV heeft sinds 1 januari 2010 een kapitaal- en zeggenschapsbelang van 5 % in Bergstoep BV.

Dit belang is verworven tegen betaling van € 150.000. Er is destijds geen goodwill betaald.

Dit kapitaalbelang wordt aangemerkt als een deelneming, omdat het voldoet aan de criteria voor eigen rekening, duurzaam bedoeld en ten dienste van de eigen werkzaamheden.

Gecomprimeerde balansen van Bergstoep BV, vóór winstbestemming (* € 1000)

Activa	31 december 2016	31 december 2015	Passiva	31 december 2016	31 december 2015
Vaste activa	4500	4000	Aandelenkapitaal	2000	2000
Vlottende activa	2970	3465	Winstreserves	2850	2750
			Winst na belastingen	490	400
			Voorzieningen	80	65
			Schulden lange termijn	1500	1750
			Schulden korte termijn	550	500
Totaal	7470	7465	Totaal	7470	7465

Aanvullende informatie:

Bergstoep BV waardeert alle activa op basis van de verkrijgingsprijs.

Voorstel winstbestemming Bergstoep BV. (* € 1000):

<i>Winstbestemming</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Dividend	300	250
Tantièmes directie	50	50
Toevoegen aan winstreserve	<u>140</u>	<u>100</u>
Totaal	490	400

N.B.: Voor het beantwoorden van de vragen 7 en 8 dient u ervan uit te gaan dat de Algemene vergadering van aandeelhouders de voorstellen voor de winstbestemming in de loop van het volgende boekjaar goedkeurt en dat de winstbestemming pas op dat moment definitief wordt.

Vraag 7 (6 punten)

Welke waarderingsgrondslagen komen volgens de wet- en regelgeving voor dit kapitaalbelang van 5% in Bergstoep in aanmerking?

Vraag 8 (5 punten)

Geef aan welke boeking (= journaalpost) Streefkerk Handelmaatschappij BV naar aanleiding van de jaarrekening 2015 en van de winstbestemming 2015 van Bergstoep BV in de financiële administratie moet maken.

Op 1 januari 2016 breidt Streefkerk Handelmaatschappij BV haar kapitaal- en zeggenschapsbelang in Bergstoep BV uit met 18 %. De overgenomen aandelen delen niet mee in het dividend over het jaar 2015. Er zijn op dat moment geen verschillen tussen de fair value van de activa en passiva van Bergstoep en de boekwaarden in de balans.

Bij de boekingen die Streefkerk Handelmaatschappij BV op 1 januari 2016 naar aanleiding van de uitbreiding van haar kapitaal- en zeggenschapsbelang in Bergstoep BV moet maken, dient ondermeer te worden vastgesteld:

- op welke wijze de deelneming moet worden gewaardeerd;
- of er sprake is van positieve of negatieve goodwill.

Vraag 9 (3 punten)

Geef gemotiveerd aan op welke wijze de deelneming na uitbreiding van het kapitaal- en zeggenschapsbelang tot 23 % volgens de wet- en regelgeving moet worden gewaardeerd (N.B.: een berekening wordt niet gevraagd).

Vraag 10 (9 punten)

Geef het mutatie-overzicht van de balanspost Deelneming in Bergstoep BV zoals deze in de jaarrekening 2016 van Streefkerk Handelmaatschappij BV moet worden opgenomen.

In BW 2: artikel 389 lid 6 is opgenomen dat de rechtspersoon die een deelneming aanhoudt waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, een wettelijke reserve moet aanhouden.

Vraag 11 (4 punten)

Geef aan en motiveer of Streefkerk Handelmaatschappij BV voor de deelneming in Bergstoep BV deze wettelijke reserve volgens dit artikel moet aanhouden.

Opgave 3 (31 punten)

Morgenster BV, een bouwonderneming te Waddinxveen, heeft in haar jaarrekening met betrekking tot onderhanden projecten de volgende grondslagen van waardering en resultaatbepaling opgenomen:

Methode van waardering en resultaatbepaling

Voor de waardering en resultaatbepaling met betrekking tot de onderhanden projecten hanteert Morgenster BV in beginsel de percentage of completion-methode. De projectopbrengsten en de projectkosten worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties van de projecten. De verrichte prestaties van de projecten wordt per balansdatum gemeten door berekening van de verhouding tussen de reeds aan het project bestede kosten (hierna ook projectkosten genoemd) en de totale bijgestelde verwachte projectkosten. Voor naar verwachting verliesgevendende projecten worden voorzieningen getroffen. Als de winst op de reeds verrichte prestaties voor een project op basis van een aanneemovereenkomst op verantwoorde wijze kan worden bepaald, schrijft de RJ de percentage of completion methode voor. Voor projecten waarvan de winst op reeds verrichte prestaties niet op verantwoorde wijze kan worden bepaald, wordt de percentage of completion with zero-profit methode toegepast.

Vraag 12 (6 punten)

Noem drie criteria, te ontleen aan de RJ, aan de hand waarvan dient te worden vastgesteld of het resultaat op reeds verrichte prestaties voor een project op basis van een aanneemovereenkomst op verantwoorde wijze kan worden bepaald.

Gegevens over project A 2013-2016

In 2013 start Morgenster BV met de bouw van een kleine hefbrug voor een overeengekomen aanneemsom van € 250.000. De hefbrug wordt opgeleverd in 2016. Bij aanvang van de bouw worden de bouwkosten geschat op € 200.000. Deze schatting wijzigt niet gedurende 2013 en 2014.

Voor de waardering en resultaatbepaling van dit project hanteert Morgenster BV de grondslagen zoals vermeld in het begin van dit vraagstuk. In 2013 bedroegen de kosten € 60.000 en in 2014 € 70.000.

Vanaf 2015 kan de winst op de verrichte prestaties niet langer op verantwoorde wijze worden bepaald omdat zowel de kosten om het project af te maken als de mate waarin het project is gerealiseerd per balansdatum niet meer op verantwoorde wijze kunnen worden bepaald. In 2015 bedragen de kosten € 75.000 en in 2016 € 25.000.

De in 2016 gemaakte kosten waren op het moment van het opmaken van de jaarrekening 2015 niet te voorzien.

Vraag 13 (4 punten)

Geef aan van wat voor soort wijziging begin 2015 in dit geval sprake is ten aanzien van het bepalen van de verrichte prestaties. Motiveer uw antwoord

Vraag 14 (9 punten)

Bereken voor het project hefbrug 2013-2016 de waarde waarvoor zij in de balanspost Onderhanden projecten per 31 december 2013, per 31 december 2014, per 31 december 2015 en per 31 december 2016 moeten worden opgenomen volgens de hiervoor beschreven methode van waardering en resultaatbepaling.

Vraag 15 (12 punten)

Welke opbrengsten, kosten en resultaten moeten in verband met project hefbrug 2013 - 2016 in de winst- en verliesrekeningen over 2013, 2014, 2015 en 2016 van Morgenster BV worden opgenomen? Ga er van uit dat Morgenster de resultatenrekening opstelt volgens het functionele model.